

Aan de hoofdingenieur - directeur van Rijkswaterstaat Noord-Nederland,
mevr. mr. drs. E.Slump

t.a.v. mevr. L. Dijkman, project- en omgevingsmanager

Zuidersingel 3,
8911 AV LEEUWARDEN

Uitwellingerga/Oppenhuizen, .. juli 2020

Onderwerp: Structuurversterking Oppenhuizen en Uitwellingera

Geachte mevrouw Dijkman,

Op 30 juni jl. hebben wij (RWS, SWF en Doarpsbelang-werkgroep Structuurversterking) een digitaal overleg gehad en is de afspraak gemaakt dat wij als werkgroep in het kader van de Structuurversterking een reactie zouden geven op de drie voorgestelde varianten voor een nieuwe oeververbinding, t.w.:

1. Een brug van 7.40 m' hoog.
2. Een brug van 9.10 m' hoog.
3. Een aquaduct.

In onze voorgaande gesprekken en in onze nota's van december 2018 en januari 2020 hebben wij als vertegenwoordiging van Doarpsbelang op basis van gehouden enquetes, waarin het overgrote deel van de inwoners van beide dorpen ons steunt, ons uitgesproken vóór een aquaduct en wel om de inmiddels bij u bekende argumenten:

1. Verkeersveiligheid op het water en op het land.
Het Prinses Margrietkanaal is een zeer druk bevaren route door zowel de beroeps- als de recreatievaart. In de Startbeslissing van 2018 worden beroeps- en recreatievaart aan elkaar gelijk gesteld. Onbelemmerde doorvaart is aanzienlijk veiliger dan stekende schepen voor een gesloten brug.
2. De gebiedsgerichte aanpak met de directe meekoppelkansen van deelprojecten (werk-met-werk) en de daaraan verbonden effecten, zoals:
 - 2.1. Het tegengaan van geluidhinder van het wegverkeer op de A7.
 - 2.2. Een verantwoorde landschappelijke inpassing. Een brug van 7.40 dan wel 9.10 m' hoogte doet inbreuk op het landschap, terwijl een aquaduct vrij uitzicht garandeert.
 - 2.3. Bescherming van het dorpsaanzicht van Uitwellingerga.
Het dorp Uitwellingerga ligt nu al tegen het talud van de huidige brug aan. Stel je voor dat het talud verhoogd moet worden voor een brug van 9.10 m' hoog. Dit heeft grote negatieve implicaties op de woonomgeving in Uitwellingerga.
 - 2.4. Een opwaardering/herinrichting van het gebied met recreatieve doeleinden

Meekoppelkansen, werk-met-werk verbinden worden nadrukkelijk in de Startbeslissing van 2018 genoemd. Hierop wordt ons inziens onvoldoende door RWS ingegaan. Door de grond te gebruiken van de huidige taluds, alsmede de grond die vrijkomt bij de aanleg van een nieuw aquaduct, (bijvoorbeeld voor de aanleg van grond- en zichtwallen tegen geluidhinder) handelen wij overeenkomstig de Startbeslissing. Bovendien zal er door de beperkte grondverplaatsing (qua afstand) veel minder CO2 uitstoot plaatsvinden ten opzichte van benodigde grond die van elders getransporteerd moet worden.

Op uw verzoek hebben wij afgelopen week in de vorm van een review gekeken naar de consequenties van uw drie varianten voor het project *Structuurversterking Oppenhuizen en Uitwellingerga*. Dit hebben wij gedaan door de varianten te waarderen in relatie tot de door ons gehanteerde 7 speerpunten. In de bijlage treft u hiervan het resultaat aan.

Hieruit valt te concluderen dat de 2 varianten met toepassing van een brug nauwelijks of geen meekoppelkansen bieden. Van enige synergie tussen de projecten is in dat geval ook geen sprake.

Dit in tegenstelling tot de variant met een aquaduct. Slechts alleen dan is sprake van meekoppelkansen en de mogelijkheid tot een geïntegreerde gebiedsgerichte aanpak.

Volledigheidshalve verwijzen wij naar hoofdstuk 3. Aanpak, Oplossingsrichtingen en Procedure:

Paragraaf 3.3. waarin gesproken wordt over meekoppelkansen

3. De kosten.

RWS geeft aan dat de kosten van een aquaduct hoger liggen dan die van een brug. Wij trekken dit wat betreft de aanleg/bouw ook niet in twijfel, maar als we spreken over life-cycle-costs/vision hebben wij vraagtekens.

In de berekening van de kosten zullen ook de onderhouds- en exploitatiekosten met inachtneming van de levensduur van de nieuwe oeververbinding in beeld moeten worden gebracht in de vergelijking van de bruggen met het aquaduct. Pas dan ontstaat er een waarlijk kostenbeeld en kan er op dit gebied een reële vergelijking worden gemaakt.

De werkgroep Structuurversterking is van mening dat er alleen een keuze tussen de bruggen van 7.40 en 9.00 m' of een aquaduct kan worden gemaakt op basis van een gedegen, volledige en transparante onderbouwing op alle aspecten: veiligheid op het water en op het land, landschappelijke inpassing, behoud en verbetering van het dorpsaanzicht, life-cycle-cost/vision, verkeersintensiteit Nije Dyk (bestemmingsverkeer Top en Twel - versus doorgaand verkeer Joure-Sneek v.v.) etc. . Ook dit laatste aspect van verkeersintensiteit is van belang, immers doorgaand verkeer zou eerder naar de parallelle A7 geleid kunnen worden, waardoor de verkeersintensiteit afneemt wat weer van invloed kan zijn op de constructie van de nieuwe oeververbinding. Tot slot dient ook de mogelijkheid van de meekoppelkansen in de afweging te worden meegenomen.

Ook op deze plaats verwijzen wij naar hoofdstuk 3. Aanpak, Oplossingsrichtingen en Procedure: paragraaf 3.1. Fasen in de Verkenning van de Startbeslissing waarin een overzicht van alle wegingsfactoren, c.q. een beoordelingskader is opgenomen.

De onderbouwing, het beoordelingskader dient te worden voorgelegd, toegelicht en besproken. Pas dan kunnen wij als werkgroep in samenspraak met Rijkswaterstaat, de gemeente Súdwest-Fryslân en vooral met de inwoners van Uitwellingerga en Oppenhuizen tot een verantwoorde keuze komen.

Vooralsnog is hiervan nog geen sprake en zullen wij als werkgroep vasthouden aan een aquaduct. Een aquaduct is in onze mening de enige optie, het enige fundament om de doelstellingen van het project Structuurversterking in een tijdsperiode van 10 jaar te realiseren.

Wij zijn graag bereid in een overleg de afweging van varianten en conclusie nader toe te lichten.

In afwachting van uw antwoord.

Met vriendelijke groet,

Doarpsbelang Oppenhuizen en Uitwellingerga – Werkgroep Structuurversterking

cc. de heer M. de Man, wethouder gemeente Súdwest-Fryslân

cc. mevrouw M. Bakker, wethouder, gemeente Súdwest-Fryslân

cc. Age Joustra, projectleider gemeente Súdwest-Fryslân

cc. Jan Jozeph Dalstra, Relatiemanager Rijkswaterstaat Noord-Nederland

Bijlage: beoordeling RWS-varianten in relatie tot de Speerpunten Structuurversterking

Beschrijving van de effecten:

Speerpunt:	in geval van aquaduct	in geval van brug 7,40 mtr	in geval van brug 9,10 mtr
1. BEPERKING GELUIDSHINDER			
Beperking geluidshinder A7 door snelheidsreducties	door het verdwijnen van de taluds van de brug zal de verkeershinder initieel toenemen	nauwelijks wijziging	een hoger brughoofd met langere taluds zal in beginsel een geluidreducerend effect hebben
Geluidshinder Nye Dyk	geluidshinder tot minimum beperkt	door betere voegtechnologie zal hinder beperkt afnemen	door hogere ligging zal hinder toenemen ondanks betere voegtechnologie
2. VERGROTEN VEILIGHEID OP HET WATER EN OP DE WEG			
Veiligheid op het water	aquaduct zal maximaal effect hebben op veiligheid op het PM-kanaal: <ul style="list-style-type: none"> - geen kruisende verkeersstromen - geen wachtende schepen 	<ul style="list-style-type: none"> - bij toepassing van een bascule brug geen verbeteringen. - in geval van een draaibrug worden kruisende verkeersstromen voorkomen. - wachtende recreatievaart blijft obstakel voor beroepsvaart 	<ul style="list-style-type: none"> - aantal wachtende schepen zal minder omvangrijk zijn. - in geval van een draaibrug worden kruisende verkeersstromen voorkomen. - wachtende recreatievaart blijft obstakel voor beroepsvaart
Veiligheid op de weg	<ul style="list-style-type: none"> - geen stagnatie voor doorgaand wegverkeer - sociale controle op fietsverkeer aandachtspunt 	vergelijkbaar met huidige situatie	<ul style="list-style-type: none"> - afname hinder door minder brugopeningen - fietsverkeer krijgt het moeilijker met 9,10 mtr hoogte
3. REALISEREN VAN LANDSCHAPPELIJK VERANTWOORDE GROND- EN ZICHTWALLEN			
Landschappelijke inpassing kunstwerken (aquaduct/bruggen)	Aquaduct is voor de landschappelijke inpassing dé ideale oplossing: <ul style="list-style-type: none"> - de landschappelijke barrière van de brugtaluds verdwijnen waardoor het dorp vanaf de westkant hét herkenningspunt wordt i.p.v. de stalen overspanning van de huidige brug 	Vervanging van de brug door een brug van 7,40 betekent een (beperkte) verslechtering van de landschappelijke inpassing.	Vervanging van de brug door een brug van 9,10 betekent een <u>ernstige</u> verslechtering van de landschappelijke inpassing. <p>Met een dergelijke brug mist de passant op de weg het aantrekkelijke karakter van het dorp (de oude zuivelfabriek aan de oude kanaalarm). Hiermee in strijd met de doelstelling van het project Structuurversterking</p>

Speerpunt:		in geval van aquaduct	in geval van brug 7,40 mtr.	in geval van brug 9,10 mtr.
	Realiseren van geluidsbeperkende grond- en zichtwallen langs A7	Een aquaduct levert hieraan de grootste bijdrage: <ul style="list-style-type: none"> - het afgraven van de bestaande taluds en realiseren van de tunneltoegangen levert een belangrijk deel van de benodigde grond (hierdoor minimaal grondtransport bij de aanleg) - eventueel kunnen de tunneltoeritten minder stijl worden uitgevoerd waardoor de weg over een langere afstand verdiept komt te liggen en meer vrijkomende grond oplevert. 	Voor deze oplossing is extra grond/zand benodigd van elders, waardoor de oplossing een negatieve bijdrage levert aan de groundbalans. De nieuwe brug heeft een negatief effect op de beoogde zichtlijnen.	Voor deze oplossing zeer veel extra grond/zand benodigd van elders waardoor de oplossing een zwaar negatieve bijdrage levert aan de groundbalans. Een dergelijke hoge brug <u>frustreert</u> in belangrijke mate de intenties van de beoogde vriendelijk ogende zichtlijnen.
	Dorpsschoon	Een aquaduct levert hieraan de grootste bijdrage: <ul style="list-style-type: none"> - het verdwijnen van de huidige taluds van de brugtaluds geeft de omgeving een landelijk, open karakter en ruim zicht. 	De nieuwe brug heeft een beperkt negatief effect het dorpskarakter van de omgeving.	Vervanging van de brug door een brug van 9,10 betekent een <u>ernstige</u> verslechtering van het dorpskarakter in de omgeving.
4. VERBETERING EN UITBREIDING KLEINE RECREATIEVAART DOOR HET DORP				
	Nieuwe sloepenroutes	geen invloed De geplande sloepenroute kruist de 2 aquaducten ongestoord.	geen invloed De geplande sloepenroute zal onder de brug door de Nye Dyk passeren.	geen invloed De geplande sloepenroute zal onder de brug door de Nye Dyk passeren.
	Aanleg passantenhaven	geen invloed	geen invloed	geen invloed
5. VERBETERING EN AANLEG LOOP- EN FIETSRUTES				
	Aanleg fietspaden en aansluiting op rondje Sneekermeer	geen invloed Aquaduct levert minimaal hoogteverschil voor fietsers, ca. 4,00 mtr	geen invloed Brug levert een hoogteverschil van ca. 6,50 mtr.	geen invloed Brug levert een hoogteverschil van ca. 8,00 mtr.
	Aanleg loop- en wandelpaden	geen invloed	geen invloed	geen invloed
6. REALISEREN VAN WONINGBOUW				
	Realiseren van woningbouw voor jongeren en senioren door inbreiding	geen invloed	geen invloed	geen invloed
7. VERMINDERING GELUIDSHINDER A7				
	Gebruik van geluidsarm asfalt in groot onderhoud van de A7	geen invloed	geen invloed	geen invloed

Kwantitatieve beoordeling van de effecten van de RWS varianten:

Speerpunt:		in geval van aquaduct	in geval van brug 7,40 mtr.	in geval van brug 9,10 mtr.
1. BEPERKING GELUIDSHINDER				
	Beperking geluidshinder A7 door snelheidsreducties	-	+/-	+
	Geluidshinder Nye Dyk	++	+/-	-
2. VERGROTEN VEILIGHEID OP HET WATER EN OP DE WEG				
	Veiligheid op het water	++	+/-	+
	Veiligheid op de weg	++	+/-	+
3. REALISEREN VAN LANDSCHAPPELIJK VERANTWOORDE GROND- EN ZICHTWALLEN				
	Landschappelijke inpassing kunstwerken (aquaduct/bruggen)	++	+/-	--
	Realiseren van geluidsbeperkende grond- en zichtwallen langs A7	++	+/-	--
	Dorpsschoon	+	+/-	-
4. VERBETERING EN UITBREIDING KLEINE RECREATIEVAART DOOR HET DORP				
	Nieuwe sloepenroutes	+/-	+/-	+/-
	Aanleg passantenhaven	+/-	+/-	+/-
5. VERBETERING EN AANLEG LOOP- EN FIETSRUTES				
	Aanleg fietspaden en aansluiting op rondje Sneekermeer	+/-	+/-	+/-
	Aanleg loop- en wandelpaden	+/-	+/-	+/-
6. REALISEREN VAN WONINGBOUW				
	Realiseren van woningbouw voor jongeren en senioren door inbreiding	+/-	+/-	+/-
7. VERMINDERING GELUIDSHINDER A7				
	Gebruik van geluidsarm asfalt in groot onderhoud van de A7	+/-	+/-	+/-
Totaalscore:		+10	0	-5

Conclusie Review

1. De in de speerpunten voorgestelde oplossingen dienen aan de hand van geleverde commentaren (m.n. van ondernemerszijde) dienen eventueel nader geoptimaliseerd te worden.

Speciale aandacht vragen:

- toegangswegen industrieterrein Brêgefinne (overleg met bedrijven wordt voorbereid)
- risico's tijdens uitvoeringsfase

Voorkomen moet worden dat door waterstandverlaging (bronbemaling) schades aan huizen en bebouwing ontstaat. In volgende fasen zal de werkgroep dit aspect in de gaten blijven houden.

2. De realisatie van een aquaduct draagt maximaal bij aan de realisatie van de speerpunten in het kader van de Structuurversterking Oppenhuizen – Uitwellingerga. De werkgroep ziet deze variant door de vele koppelkansen als enige optie voor de realisatie van de Structuurversterking.
3. De realisatie van een vervangende brug van 7,40 mtr hoogte draagt niet bij aan de Structuurversterking. Deze oplossing wordt door de werkgroep gezien als "*gemiste (koppel-)kans*".
4. De realisatie van een vervangende brug van 9,10 mtr hoogte heeft negatieve effecten op de doelstellingen van het project Structuurversterking.

De oplossing draagt nauwelijks bij aan een aantrekkelijke grondbalans en heeft voor de dorpen grote negatieve implicaties voor de woonomgeving.

De werkgroep spreekt zich *nadrukkelijk* tegen deze oplossing uit.